

Metody wspomagające regulację emocji

AGRESJA u dzieci
w wieku przedszkolnym

FORUM

Spis treści

1. Źródła występowania oraz formy zachowań agresywnych	5
2. Agresja u dzieci – skąd się bierze?	6
2.1. Problemy interpersonalne jako przyczyna agresji	6
2.2. Wpływ sytuacji rodzinnej na rozwój agresji dziecięcej	6
2.3. Mass media jako czynnik pobudzający agresję	7
2.4. Złość i frustracja jako emocje prowadzące do agresji	7
3. Agresja dziecięca oraz sposoby przeciwdziałania jej	8
4. Jak rozmawiać z dzieckiem agresywnym?	10
5. Autoagresja u dzieci	11
5.1. Przyczyny autoagresji u dzieci	11
5.2. Sposoby przeciwdziałania zachowaniom autoagresywnym	12
6. Scenariusze zajęć dla dzieci 3-letnich	13
6.1. Scenariusz zajęć „Wycieczka do lasu”	13
6.2. Scenariusz zajęć „Wesołe zajęcia”	18
7. Scenariusze zajęć dla dzieci 4-letnich	23
7.1. Scenariusz zajęć „Chodzi lisiek koło drogi”	23
7.2. Scenariusz zajęć „Pogoda za oknem”	28
8. Scenariusze zajęć dla dzieci 5-letnich	35
8.1. Scenariusz zajęć „Kalendarz pogody”	35
8.2. Scenariusz zajęć „Tęczowe eksperymenty”	42
9. Scenariusze zajęć dla dzieci 6-letnich	46
9.1. Scenariusz zajęć „Moje marzenia”	46
9.2. Scenariusz zajęć „Podróż na wyspę marzeń”	51
9.3. Scenariusz zajęć „List w butelce”	55

1. Źródła występowania oraz formy zachowań agresywnych

Agresja to zjawisko wszechobecne w dzisiejszych czasach. Nawet, jeśli nie mamy do czynienia z agresją bezpośrednio, nie jesteśmy ani sprawcami, ani ofiarami przemocy, to coraz częściej możemy usłyszeć o niej w naszym otoczeniu bądź w mediach. W telewizji i internecie oglądamy reklamy, które mają na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu zachowań agresywnych nie tylko wobec ludzi, ale także wobec zwierząt czy przyrody. Agresją nazywamy zachowania, które niezależnie od formy mają na celu wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Joanna Grochulska wyróżnia różne formy zachowań agresywnych:

- **fizyczna** – czyli polegająca na tym, że osoba nadużywa własnej siły, by wyrządzić komuś krzywdę (bicie, popychanie, kopanie, szarpanie itp.), zachęca do użycia przemocy fizycznej lub niszczy czyjąś własność, zabiera ją siłą; fizyczna agresja jest najczęściej spotykaną formą u dzieci w wieku przedszkolnym;
- **słowna** – opiera się głównie na wyzwiskach, szydzeniu z kogoś, wulgaryzmach związanych z jego osobą bądź jego bliskimi; do agresji słownej zalicza się również nadawanie obraźliwych przezwisk, prowokowanie kłótni;
- **skarżenie** – czynne bądź w postaci gróźb;
- **karanie** – stosowanie kar cielesnych bądź emocjonalnych;
- **pochwała agresji** – dawanie przyzwolenia na zachowania agresywne poprzez brak reakcji, pobłażanie wobec takich zachowań;
- **zachowania egoistyczne** – czyli takie, w których dana osoba stawia swoje dobro ponad całą resztę.

Formy zachowań agresywnych

Od lat naukowcy zajmują się badaniami na temat źródeł występowania zachowań agresywnych i tego, czy mają one charakter wrodzony, czy też nabyty. Część twierdzi, że agresja bywa wrodzona i może mieć na to wpływ podłoże genetyczne danej osoby. Inni są przekonani, że znaczące jest środowisko oraz wychowanie i to ich wpływy są najbardziej znaczące podczas rozwoju agresji już od najmłodszych lat.

Istnieją cztery koncepcje, które mówią o tym, że:

- agresja jest instynktem naturalnym człowieka,
- agresja jest efektem frustracji (w sytuacjach problemowych, gdy jednostka nie jest w stanie osiągnąć założonego przez siebie celu, popada we frustrację, która wzmacnia zachowania agresywne),
- agresja może występować jako popęd nabyty (złość i gniew jako pobudki do agresji),
- agresja może stać się nawykiem (zautomatyzowane zachowania, dobrze znane i wyuczone, które z czasem pozbawiają jednostkę kontroli nad nimi).

Koncepcje dotyczące źródeł występowania zachowań agresywnych

6. Scenariusze zajęć dla dzieci 3-letnich

6.1. Scenariusz zajęć „Wycieczka do lasu”

Cele główne	<ul style="list-style-type: none"> › poznanie zwierząt mieszkających w lesie, › kształtowanie wiedzy na temat tego, jak wolno, a jak nie wolno zachowywać się w lesie, › kształtowanie skupienia uwagi na zadaniu, › rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej, › rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego
Cele szczegółowe	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> › potrafi skupić się na tekście i udzielić odpowiedzi na postawione pytania, › potrafi wymienić zwierzęta mieszkające w lesie, › bierze aktywny udział w burzy mózgów, › skupia się na realizowanym zadaniu, › posługuje się pojęciami krótki – długi, najkrótszy – najdłuższy, › wie, jak zachowywać się w lesie, › zna skutki złego zachowania w lesie, › sprawnie posługuje się nożyczkami i materiałami plastycznymi
Metody	<ul style="list-style-type: none"> › słowna, › burza mózgów, › metoda zadań stawianych dziecku, › metoda kierowania własnym działaniem
Formy	<ul style="list-style-type: none"> › indywidualna, › zbiorowa
Pomoce dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> › nagranie muzyczne pt. „Jagódki”, › materiałowe chustki, › plecak, › deszczówka, latarka, lupa, koc, › butelka z wodą, pojemnik na żywność, › chusteczki, sznurek, spray na owady, › mały koszyk,

Scenariusz
Wycieczka do lasu

Połącz w pary

Połącz listek z odpowiednim drzewem. Następnie pokoloruj listki zieloną kredką, a gałązki brązową.

